

ALUMNI paleta

Pre vás – o nás
– vždy v spojení

2023

Ročenka Alumni klubu Právnickej fakulty
Univerzity Komenského v Bratislave

Umeniu, ako sa učiť, ho naučila vysoká škola — pretavenie vzdelania do praxe

JUDr. Miroslav Hlivák, PhD., LL.M.

Profesijná cesta uznávaného odborníka v oblasti práva sa začala už počas vysokoškolských čias. Súčasný advokát a bývalý predseda Úradu pre verejné obstarávanie JUDr. Miroslav Hlivák, PhD., LL.M. (MH), sa v októbri minulého roka stal členom Správnej rady Univerzity Komenského a následne v máji tohto roka ho zvolili za jej predsedu.

PraFUK Ako si spomínate na obdobie tesne po absolvovaní štúdia na PraF UK v roku 2001?

MH Pamätám sa, ako som sa nevedel dočkať, keď už budem sám riešiť prípady z praxe, a tak som začal pracovať už počas štúdia. Svoje rozhodnutie sklbiť prácu a štúdium som nikdy neoľutoval. Po absolvovaní štúdia som plynulo pokračoval v práci v advokátskej kancelárii už na pozícii advokátskeho koncipienta. Vyzbrojený vedomosťami a poznatkami zo štúdia som sa s elánom a entuziazmom mohol naplno začať pripravovať na povolanie advokáta.

PraFUK Ako ste využívali poznatky zo školy najprv ako koncipient, advokát a neskôr aj predseda významného úradu s celoštátnou pôsobnosťou?

MH Albert Einstein raz povedal: „Vzdelanie je to, čo ti zostane, keď zabudneš všetko, čo si sa v škole naučil.“ Vedomosti a poznatky zo školy, dopĺňané o každodennú právnu prax, sa stali základom môjho profesijného života. Samozrejme, že tieto vedomosti a poznatky si je potrebné rozširovať a dopĺňať celý kariérny život, keďže právo je živý organizmus, ktorý sa neustále mení a vyvíja. Štúdium práva prináša široké možnosti spoločenského uplatnenia, nakoľko sa ním získavajú bohaté znalosti v oblastiach potrebných pre život spoločnosti a štátu.

PraFUK Čo vás naučila škola, čo ste vždy aplikovali pri vašom profesionálnom pôsobení? Čo vám dá škola a nedá vám prax a naopak, čo vám dá prax a nedá vám škola?

MH Škola ma naučila zodpovednosti, sebadisciplíne a samostatnosti. Osobitne by som chcel oceniť, že vysoká škola ma naučila, ako sa učiť. Považujem za dôležité nielen samotné učenie, ale aj vedieť, ako

sa učiť. Keď má človek vedomosti, to ešte neznamená, že im aj rozumie. Počas štúdia sme si nesprávne mysleli, že vedieť o nejakých veciach znamená aj to, že im rozumieme. Prax ma naučila, aké kľúčové je rozvíjanie schopnosti kritického myslenia a skúmania danej informácie a tvrdeného faktu. Je podstatné, aby sme sa nenaučili automaticky veriť tomu, čo je nám predložené ako pravda bez toho, aby sme sami posúdili a overili pravdivosť informácií.

PraFUK Ako by malo vyzeráť moderné vzdelávanie slúžiace ako príprava na právnické povolanie a ako by malo vyzeráť moderné kontinuálne vzdelávanie v rámci jednotlivých právnických povolaní?

MH Moderné vzdelávanie by malo byť založené na pevných základoch vedomostí a poznatkov nadobudnutých počas štúdia prostredníctvom novodobých metód v spojení s vhodným spôsobom učenia sa. Tento vzdelávací proces by sa mal zamerať na pripravenosť absolventov, napr. na správne používanie zdrojov informácií, na správne porozumenie a čítanie znenia legislatívy, komentárov právnych textov a judikatúry súdov, na správne používanie získaných vedomostí a poznatkov v praxi. Zamerať sa na výučbu aplikovaných predmetov, na schopnosť kritického myslenia a overovania si pravdy, na samostatné analytické a syntetické myslenie, na riešenie etických otázok v jednotlivých právnických povolaniach, ale aj na prijatie životnej múdrosti, že chyby a zlyhania v živote sú prirodzenou súčasťou vzdelávania, ktoré nás v živote posúvajú vpred a učia nás, ako máme veci robiť lepšie. Moderné kontinuálne vzdelávanie by malo rozširovať a prehĺbovať nadobudnuté vedomosti a poznatky v spojení s prehĺbením odbornej špecializácie vo vybraných odvetviach práva využívaním moderných metód vzdelávania.

PraFUK Stali ste sa predsedom Správnej rady UK. Ako vnímate aktuálny stav vysokého školstva? Ako by k jeho zlepšeniu malo prispieť pôsobenie Správnej rady verejnej vysokej školy a ako hodnotíte financovanie vysokého školstva na Slovensku?

MH Aktuálny stav vysokého školstva je významne ovplyvnený krízami, ktorými ako štát a spoločnosť prechádzame. Vidíme, že medzi predstaviteľmi štátu a akademickej obce sa ťažšie hľadajú odpovede na otázky, aké máme riešenia, aby sme sa zo súčasnej situácie vymanili. Zastávam názor, že najlepšia investícia je do vzdelania. Vzdelanie je predpokladom úspešného a šťastného života, či už z hľadiska napr. finančného zabezpečenia (vzdelaný človek má väčšie predpoklady nájsť si dobre platenú prácu), spoločenského postavenia alebo osobného rozvoja človeka. Vzdelaním však nemyslím len vysokoškolské vzdelanie. Vzdelanie priamo ovplyvňuje zamestnanosť a príjmy obyvateľov, ale aj kultúru národa. Financovanie vysokého školstva na Slovensku považujem za absolútne nedostatočné, a to nielen čo sa týka objemu verejných zdrojov, ale aj ako efektívne a adresne ich vieme vynakladať. Ja nabádam k spolupráci, aby vláda, ktorej skutočnou prioritou bude školstvo a vzdelávanie, spoločne s akademicou obcou našla v otvorenom a korektnom dialógu spôsob, ako systémovo vyriešiť financovanie vysokého školstva. Samozrejme, do tohto dialógu majú byť pozvaní aj ďalší aktéri, či už zástupcovia samospráv, podnikatelia, zamestnávateľia a pod. Budem sa usilovať o to, aby Správna rada pomáhala vedeniu univerzity čeliť novým výzvam výrazne meniacej sa spoločnosti a všetkým krízam súčasnosti. História a skúsenosti, ktoré nadobudla naša univerzita vývojom celospoločenských udalostí, vytvárajú dobré predpoklady na to, aby sme spoločne tento aktuálny vývoj zvládli.

PraFUK Aké výzvy očakávate v tejto funkcii a aké zmeny by ste chceli presadiť na univerzite? Ako vnímate prvý polrok vo funkcii?

MH Zvolenie do tejto funkcie je pre mňa prejavom dôvery a veľkou ctou, keďže členmi Správnej rady sú známe osobnosti a odborníci z rôznych profesijných oblastí, ktorých prácu si vážim. Vo funkcii predsedu Správnej rady by som rád zúročil dlhoročné skúsenosti, ktoré som nadobudol počas svojho celého kariérneho života, v ktorom akademicke prostredie malo svoju nezastupiteľnú úlohu. Mojou ambíciou je, aby si Správna rada dôsledne plnila svoje úlohy

a kompetencie, ktoré jej v zmysle zákona o vysokých školách a štatútu prináležia. Budem sa usilovať o to, aby si Správna rada dôstojne obhájila svoje významné postavenie z hľadiska orgánov univerzity, a to všetko v otvorenom a konštruktívnom dialógu s vedením univerzity a jej ďalšími orgánmi. Vo funkcii predsedu Správnej rady zúročím svoje doterajšie skúsenosti na rokovaníach s vedením štátu o otázkach, ktoré univerzita potrebuje riešiť. Partnerov do odbornej diskusie budem hľadať aj v zahraničí, aby sme sa vzájomne inšpirovali v riešeníach, ktoré sú prítlačivé aj pre našich absolventov a pre ktoré sa mnohí z nich rozhodnú prežiť pracovný život za hranicami Slovenska. Som rád, že v rámci prvého polroka vo funkcii sa mi spoločne s kolegami zo Správnej rady podarilo začať realizovať väčšinu mojich zámerov.

PraFUK Ako predseda ÚVO ste aktívne participovali na podpore zapojenia vedeckých kapacít do aplikácie poznatkov v praxi. V spolupráci s PraF UK ste organizovali konferencie, do činnosti úradu ste zapájali aj aktívnych študentov a prispeli ste k zvýšeniu miery praktického vzdelávania na fakulte. Ako vidíte súčasných absolventov z pohľadu uplatnenia sa na trhu práce? Majú dostatočné príležitosti na osvojovanie si praktických poznatkov počas štúdia?

MH K Právnickej fakulte som si vytvoril silné puto, teším sa, že sa na moju alma mater neustále nejakým spôsobom vraciam a spolupracujem s ňou počas celého môjho kariérneho života. Vždy bude platiť, že záleží na každom z nás, ako pristupujeme k štúdiu, k práci a celkovo k životu. Aj za našich čias boli študenti lepší a boli študenti horší. V praxi sa stretávame s prípadmi, že absolventi nemajú poňatie, či po type ich vzdelania v spojení s ich osobnostnými predpokladmi a skúsenosťami je na trhu práce vôbec dopyt. Následne s týmto potom súvisia aj ich absolútne nereálne či úplne prehnane požiadavky a očakávania na pracovných pohovoroch. Absolventi môžu ešte počas štúdia, z môjho pohľadu, robiť množstvo vecí, aby zvýšili svoje uplatnenie na trhu práce. Môžu napr. zlepšovať svoju jazykovú vybavenosť, počítačové zručnosti, osobnostné predpoklady, ale najlepšie je, ak absolvent už počas štúdia vykonáva prax napr. v advokátskej kancelárii, do ktorej po štúdiu aj nastúpi. Získané vzdelanie je potrebné vedieť v živote aj umne využiť.

PraFUK V dôsledku digitálnej zručnosti študenti podľa viacerých štúdií zaostávajú v osobnej komunikácii a knihy pri nich zapadajú prachom. Môže to mať dopad na úroveň výučby a ich školské výsledky?

MH Je pravdou, že v súčasnosti na internete nájdete v podstate čokoľvek, študenti sú zahltení množstvom informácií. V informáciách sa potrebujú zorientovať, porozumieť im a následne podrobiť posúdeniu z hľadiska kritického myslenia. Na strane druhej možnosti, ktoré v súčasnosti majú, môžu viesť k oslabeniu vôle čítať. V minulosti, ak ste si chceli niečo zistiť, museli ste si obstaráť kvalitnú odbornú literatúru. Informácie z internetu nie sú vždy prioritne o kvalitnom texte. Na internete dostanete bleskovú informáciu. Čo je komfortné, ale môže to viesť k tomu, že študenti nebudú chcieť čítať odborné knihy a časopisy. A pohodlnosť vedie často k tomu, že informáciám, ktoré sú im predložené, budú veriť bez toho, aby sa sami rozhodli, čo pravda je a čo pravda nie je. Študenti by mali vedieť rozvíjať svoje vlastné myslenie a vyhodnocovať informácie už počas štúdia.

PraFUK Ústrednou témou Bratislavského právnického fóra 2023 bola téma s názvom „Človek v centre právneho štátu“. Ako hodnotíte úroveň právneho štátu na Slovensku z pozície advokáta, ktorý v prospech klienta bojuje za jeho práva?

MH Úroveň právneho štátu na Slovensku odráža úroveň stavu spoločnosti a stavu nášho štátu v akom sa nachádza. Kvalitu právneho štátu ovplyvňujú občania tejto krajiny. Ja sa zo svojej pozície snažím celý život v rámci svojich možností a profesie ovplyvňovať úroveň právneho štátu. Robím to z pozície advokáta a robil som to aj z pozície predsedu Úradu pre verejné obstarávanie. Z pozície predsedu Úradu pre verejné obstarávanie, ktorú som mal tú česť zastávať, som mal doteraz najväčšiu možnosť ovplyvňovať úroveň právneho štátu, keďže činnosť úradu priamo ovplyvňuje chod štátu.

V mojej kompetencii predsedu úradu bolo potrebné zabezpečiť to, aby kontrolný úrad rozhodoval nezávisle a nestranné. Počas výkonu môjho mandátu som dával transparentný odpočet svojej činnosti, napr. v rozhodovacej činnosti úradu, ktorý pod mojim vedením rozhodoval striktné podľa zákona, v prospech verejného záujmu, a teda v prospech občanov, a tým dochádzalo k napĺňaniu znakov právneho štátu a k posilňovaniu dôvery občanov v činnosť štátnej inštitúcie. Princíp právneho štátu je jedným zo základných

pilierov demokratického štátneho zriadenia. Som presvedčený, že vo viacerých oblastiach ako — boj proti korupcii, legislatívna činnosť vlády, dodržiavanie základných ľudských práv a slobôd v trestných alebo civilných konaniach, bezpečnosť a poriadok, inštitucionálny systém brzd a protiváh, je potrebné prijať konkrétne opatrenia. Právny štát je hodnota, ktorú musíme jednoznačne chrániť.

PraFUK ÚstrPraF UK je vašou Alma mater. Zmenilo sa niečo na fakulte od čias, keď ste na nej študovali vy?

MH V súčasnosti sú oveľa širšie možnosti, napr. vo výbere študijných programov, predmetov alebo uplatnenia sa na trhu práce právnických povolanií. Záleží na každom z nás, ako sa k zodpovednosti za svoj kariérny život postavíme a či možnosti, ktoré sa nám núkajú, aj úspešne využijeme.

PraFUK Schopnosť prevziať zodpovednosť za rozhodnutie je definíciou dospelosti. Ktoré rozhodnutie ovplyvnilo váš život najviac?

MH Za najlepšie rozhodnutie, ktoré do najväčšej miery pozitívne ovplyvnilo môj kariérny život, považujem výber vysokej školy, teda právnickej fakulty a následne výber povolania advokáta.

PraFUK Čo je doposiaľ vašim najväčším životným dobrodružstvom?

MH Samotný život, ktorý môžem žiť podľa svojich predstáv, plánov a ideálov je pre mňa najväčším dobrodružstvom. Zažívam dni radosti, šťastia, lásky a úspechu, ale aj smútku, bolesti a nezdaru. A tak sa teším napríklad z toho, že som mohol byť pri pôrode svojich dvoch detí, že som videl ich prvé kroky života alebo že som zabehol od Tatier k Dunaju. A keď ma postretnem v živote neúspech a nezdar, snažím sa začať odznova a zo svojho neúspechu a nezdaru sa poučiť a vyťažiť.

PraFUK Aký význam má pre vás priateľstvo?

MH Priateľstvo pre mňa znamená dôveru a možnosť spoľahnúť sa na priateľa v akejkoľvek životnej situácii. V živote platí to Elánovské, že „len kamarát Ti prihrávku vráti“, keďže žijeme dobu ťažkú aj na medziľudské vzťahy, priateľov si treba v živote vážiť.

De nobis – pro te –
semper connexum.

